

[Victor Larsen.]

klares med en Udgift paa ca. 1.000 Kr. aarlig til Forrentning m. m., hvilket jo kun betyder, at Samfundet yder mægtige Tilskud til disse Brug, hvilket i øvrigt kan give Udgifter nok i Nedgangsaar, men tilbage bliver alligevel den Kendsgerning, at de unge sidder i Gæld til langt op over begge Ører.

Det konservative Folkeparti er villigt til fortsat at medvirke til Foranstaltninger, der paa forsvarlig og forstandig Maade kan raade Bod paa disse vanskelige, ja ligefrem ulykkelige Forhold, der hindrer de unge i at starte for Tiden, men det har intet med Fremskaffelse af Jord ved Ekspropriation at gøre. Det er aldeles ikke Mangel paa Jord, der er det afgørende.

Hvad nu Tillægsjord til indeklemt Husmandsbrug angaar, er det fuldkommen urigtigt, naar Landbrugsministeren siger, at her vil Materiale mangelen ikke have saa stor Betydning. Naar man ved, hvor lidt der er af Bygninger paa 3—5 Tdr. Lands Brugene, og hvordan disse Bygninger meget ofte ser ud, maa man indrømme, at hvis disse Brug skal suppleres op til 14—15 Tdr. Land, betyder det i Virkeligheden, at Bygningerne skal mere end fordobles, ja meget ofte opføres fra ny.

Det er i Virkeligheden en meget daarlig Tjeneste at gøre et stort Antal af disse Husmænd, hvis man i Dag meddeler dem, at de kan faa et saa og saa stort Stykke Jord, og paa den Maade afskærer dem fra at tjene en god Dagløn som Supplement til Indtægten ved en lille Ejendom. Det er derimod en afgjort Fejl, at Indehaverne af disse Brug meget ofte ikke ved nogen anden Udvej end at følge i Hælene paa de større Brug med Hensyn til Driftsformen og Tilrettelæggelsen af Produktionen. Netop i disse smaa Brug kan og bør der ofte drives et meget intensivt Landbrug, Gartneri eller Havebrug med Specialisering i Havesager, i Frøavl af Havesager og Blomsterfrø, med Frugtavl og Biavl i Stedet for blot Korn og Roer som i de større Brug. Herved kan nemlig Familiens, ogsaa de større Børns Arbejdskraft blive udnyttet paa den allerbedste og sundeste Maade. Tillægsjord til saadanne smaa Brug vil meget ofte betyde forøgede Udgifter, forøgede Spekulationer, Nedgang i Indtægt simpelt hen, ogsaa fordi mange af de i Landbruget beskæftigede Personer er bedre tjent med enten at have deres Erhverv hos andre eller kun at drive den ganske lille Lod, som de har.

Det er i det hele taget et temmelig farligt Eksperiment, den højtærede Land-

brugsminister her har indladt sig paa. Dette med Vold og Magt at ville fremtvinge og fremskynde en Udstykning af saa voldsomme Dimensioner og med Brug af i dette Land hidtil usete Midler at gennemtvinge en forceret Udstykning under de nuværende urolige og usikre Forhold er absolut et hasarderet Foretagende. Der er foreløbig mere end Jord nok til Raadighed, og Forholdene er saadan, at man ikke engang kan bebygge og besætte den Jord, man har. Men Forholdet er yderligere det, at der nok skal komme Jord i Handelen i tilstrækkelig Mængde, saa snart Konjunkturerne gaar ned. Samtidig sker der det, at den saakaldte Jordhunger stilner meget betydeligt af; vi saa det jo i 30erne. Problemet Tillægsjord forenkles ogsaa i samme Øjeblik meget betydeligt.

Hele Udviklingen, som den foregaar i Dag, gaar i Virkeligheden de smaa Brug imod. I Nabolandet Sverige, hvor man ogsaa har en socialdemokratisk Regering, har man ikke blot standset Udstykningen, man sammenlægger tværtimod de smaa Brug, eller de dyrkes ikke, de ligger hen. Dette er en Udvikling, man ikke kan ønske her i Danmark, men den Billiggørelse af Produktionen, som dansk Landbrug tvingende nødvendigt maa gaa ind i for overhovedet at kunne konkurrere, er de smaa Brug kun med største Vanskelighed i Stand til og mange Gange helt ude af Stand til at foretage. Rationalisering og Mekanisering kan de aldeles ikke følge med i. Man maa gøre, hvad man kan, for at raade Bod paa disse Forhold, og de smaa Brug maa ogsaa gøre, hvad de kan for at klare sig ved at gaa ind i Smaaproduktioner, ved at specialisere sig.

I sin Forelæggelsestale indrømmede den højtærede Landbrugsminister, at under Krigen var det ikke saa godt for de smaa Brug. Nej, det var det ikke. Baade de smaa Brug og hele det danske Samfund maa være glad ved, at der var større Brug, som kunde holde det hele nogenlunde i Gang. Den Million Tdr. Korn, som det kornproducerende Landbrug siden 1940, ikke blot under Krigen, men ogsaa nu i Aarene efter Krigen, hvert Aar frivilligt er gaaet ind paa at levere de smaa Brug, for at de overhovedet kunde opretholde Livet, har det større Landbrug naturligvis aldrig forestillet sig at faa Tak for, til Trods for at den højtærede Minister udmærket ved, at det betød en meget betydelig Byrde for det større Landbrug, med meget høje Udskrivningstal. Men at dette skulde vendes imod disse Brug, saaledes som Ministeren gjorde det i sin Forelæggelsestale, havde dog vist de færreste tænkt sig. Naar